

Trocha historie o PT VDO aneb PT VDO před sto lety

Anotace:

Zde Vám přinášíme malou zajímavost, vážící se k PT VDO. O tom, že žákovský parlament a podobné žákovské organizace nejsou úplně novinkou, se občas šeptá. Zde je konkrétní příklad aneb jak to dělali před 100 lety.

„O založení žákovské samosprávy se pokusil roku 1897 v Družici u Kladna František Bakule. V třicátých letech přikládal značný výchovný význam žákovské samosprávě prof. dr. Václav Příhoda, hlavní postava českého reformního hnutí. I dnes se u nás objevují podněty k jejímu oživení. Naši učitelé pokusníci si už v letech před první světovou válkou uvědomovali, že začlenění žákovské samosprávy do života školy je nezbytné. Husovická pokusná měšťanská škola byla za Bartoňova vedení rozdělena na obce. Každá třída tvořila samostatnou obec. V jejím čele byla starostka s plnou odpovědností. Pečovala nejen o potřeby třídy, ale i o děti. Vydávala k nim svolání, snažila se je povzbuzovat v kladném jednání a s radními byla skutečnou představitelkou obce. Celá škola si pak volila vrchního starostu a zapisovatele, členy školního zastupitelstva byla třídní zastupitelstva. Byla to vlastně malá školní republika, jak jí říkal Josef Kožíšek, pedagog a spisovatel. Třídy spojoval opravdový zájem o školu v duchu zásady: K svornosti pomocí lásky a dobroty!

Pokud jde o organizaci a život jednotlivých tříd, pak si jednotlivé třídy (obce) zvolily podle charakteristických vlastností, zájmů či ideálů svých členů vhodný symbol (Dobromilov, Bratřice, Pravdov, Čestmírov, Osvětov, Obec Františka Palackého, Obec Elišky Krásnohorské,...), který již napovídá o vedení dětí. Příslušný symbol byl označen i na dveřích třídy a bylo pro děti bolestné, když se tam objevil třeba dočasně nápis, který znamenal určité negativní mravní jednání, jehož se obec dopustila. V jednotlivých třídách si pak žákyňe volily pro určitý časový úsek (měsíc) heslo, zásadu, podle Pražáka „živou připomínku“ (např. Srdcem a skutkem! Čiňme dobro a milujme se! K světu blíž!), a to pak hleděly naplnit konkrétními činy skutky. Bylo důležité, že Bartoňova pokusná škola usilovala o to, aby v době dospívání vypěstovala u svých žákyň výrazné charakterové vlastnosti, jako je pracovitost, přímost, pravdomluvnost, otevřenost, ohleduplnost, čestnost. A je významné i pro dnešek, že se na této pokusné škole snažili, aby v postojích mladého člověka převládala nejen důvěra k lidem, ale i přirozená lidská solidarita, snaha pomáhat bližním v nesnázích. O tyto postoje mládeže by měla výchova na základní škole dnes opět usilovat...“

(citováno z knihy: SPĚVÁČEK, V. *Průkopníci českých pokusných škol*, Praha: SPN, 1978)